

קבורים חיים

אי אפשר היה להאמין

כי חיילי צה"ל

מסוגלים לכך

אבל זה קרה

האם עוד נותרה שמועה אחת, שעליה אפשר לאמר בכיחוסן: "זה לא יתכן?"

אחרי סיפורי-הוועה על "קיר המי כות" ברמאללה, הפוגרום בשני הכ פרים ליר שכס, הוריות בכית-החולים בעזה — שכולם אושרו על-ידי צה"ל — נאה השבוע ידיעה שאיש לא היה מסוגל להאמין לה.

כתבים זרים, שחזרו מביקור בגדה המערבית, סיפרו כי בכפר נידח, הרחק מעורקית-חבורה חשוב, נערך עימות בין צה"ל והנוער המקומי. אחרי העימות תפסו החיילים ארבעה צעירים וקברו אותם חיים מתחת לעפר, באמצעות דחפור. הצעירים ניצלו על-ידי הכפ ריים שחפרו והוציאו אותם מתחת לע פר, אחרי שהחיילים התלקו. הם היו במצב של חוסר-הכרה. לפשע זה היה ציביון נאצי, וגם

כלל ישן. השבוע הוא הוכח בקרב הגי רול על ספינת-המגורשים (ראה עמוד 76).

מה היה קורה אילו אכן הפליגה הס פינה והגיעה לחופי-הארץ? מה היתה צריכה להיות התגובה הנכונה?

האינטרס האמיתי של ממשלת-ישר אל היה שהעניין ייגמר במינימום של רעש. לכן היה כדאי להניח לספינה להגיע, לקבל את פני העיתונאים והמ כוכרים מכל העולם. הממשלה יכלה לאסור את המגורשים, להעבירם בו ביום ללבנון, ולחזור על הגידוש בשי נית.

במיקרה כזה היה העניין כולו מס תיים בידיעות קטנות בעולם, בכמה דקות של טלוויזיה.

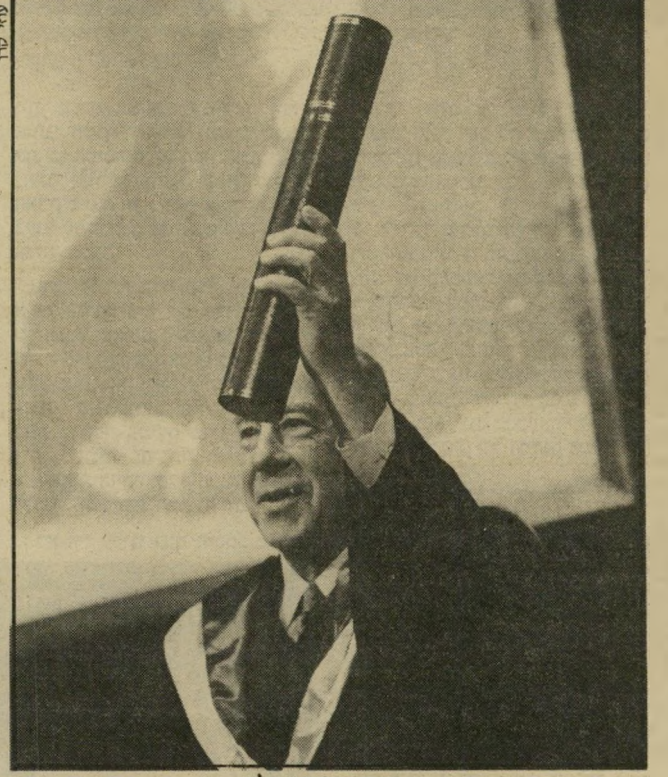
אבל המאצ'ו, יצחק רבין והמנטליות המטומטמת של הכיבוש לא איפשרו תגובה נכונה.

העניינים התגלגלו אחרת.

אש"ף נכנס למאבק זה במידה רבה של תמימות. אולי סבר כי ממשלת-ישראל אכן תנהג בתבונה, ועל כן תעבור ההפלגה בשי לום ובשקט.

על כל פנים, ההכנות היו כמו לטיול רגיל. נשכרה אוניה נוחה, והכל היה מוכן להפלגה.

רק אז התברר כי מדינת-ישראל גייסה את מלוא עוצמתה הבינלאומית

שר-החוזין שולץ מצאתו

הגלויה את ההפלגה. עוצמה זו היא אדירה. מבחינה כלכ לית, יכולה ממשלת-ישראל להציע תמיד מחיר גבוה ביותר מאשר אש"ף, שאמצעיו מוגבלים. וכך עשתה.

שמו של המוסר מטיל אימה ברחבי העולם, תודות ליוקרה הרבה שצבר המוסר האומנם, שרותי-הביון האמריקאיים טר ענים עתה כי תהילת המוסר מוגזמת מאוד (ראה עמוד 13).

הכתבים הורים התקשו להאמין שזה קרה. אולם הפרטים נראו להם אמין. עיתון ישראלי אחד, חדשות, פירסם את הדברים. השבוע אישר צה"ל כי הרברים אכן קרו. הם פורסמו גם בשאר העיתונים. אף עיתון אחד לא התרגש במיוחד. במשך חודשים וחצי עברה מדינת ישראל דרך ארוכה. החריג של אתמול כבר הפך לנורמה של היום. החריג של היום יהיה הנורמה של מחר.

הספינה

הקרב הסמוי

מה שנראה תחילה

כניסיק קטן הפך

למאבק איתנים.

מי ניצח באמת?

הכיבוש מטמטם את הכובש. זהו

ספינת המגורשים

אל-עודה. האוניה אומנם לא הפליגה, אבל העולם כולו למד משהו על הטרף גדיה הפלסטינית. כרגיל, עזרה להסברת אש"ף.

מדינות הגרוטאות של הברווז הצולע

- שולץ נכנס למחסן הגרוטאות. אסף בחיפזון כמה חפצים חלודים והמציא חבילה.

אלמלא היה ג'ורג' שולץ שרה-החוזין של המעצמה מס' 1 בעולם, היה התר גיל שלו נראה מגוחך. מה שמוצג עכשיו כ-תוכנית-שלוש" חרשה, הנהנית ממלוא הגיבוי של נשיא ארצות-הברית, אינו אלא אוסף מיקרי של רעיונות ישנים, שאבד עליהם הכ לוח. נראה כאילו נכנס שולץ למחסן גרוטאות פוליטי, חטף מן המרפס בחיפזון כמה גרוטאות חלודות ומיהר לצאת למסיבת-עיתונאים. שולץ עצמו דיבר על הרברים בצ ניעות-מה. הוא אמר שהוגי-רעיונות גרו לים כבר העלו את כל הרעיונות, ולכן אין טעם לחפש רעיונות חדשים. אפשר רק לחבר ביחד כמה רעיונות ישנים בחבילה חדשה. וכך עשה. החבילה:

- שינוי גדול של המצב בשטחים הכבושים תוך שישה חודשים. בחירות, ראשי-ערים, שוטרים מקומיים.
- עוד לפני תום מועד זה, משא ומתן על המעמד הסופי של השטחים האלה, במסגרת של "שטחים תמורת שלום".
- המשאומתן יפתח בוועידה בינ לאומית, שבה לא יוכלו המעצמות לכ פות דבר על הצדדים.
- במסגרת הוועידה, משאומתן ישיר בין ישראל ומישלחת ירדנית, שיהיה בה גם "חלק פלסטיני".
- אין קונים. כל אחד מן הפרטים האלה הוא גרוטאה, הנראית כפברואר 1988 כ-אנטיקה".
- כל הרעיונות האלה פשטו את הרגל כבר מזמן. אך עכשיו, בעיצומה של התקוממות הפלסטינית, הם הפכו קאריקטורות.
- האוטונומיה, שעליה מרומז בסעיף

הראשון, אינה כתיביצוע, מפני שאין הפלסטינים מוכנים לקבלה. הנשיא חוסני מובארכ קבע השבוע נחרצות כי הסכם קמפ-דייוויד על האוטונומיה שבק חיים לכל חי. אי אפשר לכונן אוטונומיה בלי אר טונומים. להצעה זו אין קונים. המשאומתן לפיתרון-קבע, במיסג רת ועידה בינלאומית, אפשר ורצוי. אך הרעיון כי הוא ינוהל על-ידי המלך חוסין למען הפלסטינים, תוך שיתוף כמה עסקנים פלסטיניים קנויים, הפך מגוחך ב-1988.

הגורם הפלסטיני הרים את ראשו, ושום שליט ערבי לא יסתכן עוד כמי עשה שיעורר עליו את זעם העם הזה. בלי השתתפות אש"ף, לא יתקיים שום משאומתן. וקשה להאמין כי אש"ף יסכים עכשיו, אחרי כל מה שקרה, לכופף את הראש ולהסכים שמישהו ייצג אותו בעקיפין, באופן אנונימי, במישלחת ירדנית.

גם חוסין מבין זאת. באחרונה דיבר על אי-רצונו הנמור לחזור לגדה. הוא ויתר סופית על פלסטין. השבוע הומין את נציג אש"ף לעמאן, כדי להחליף ריעות על נושא זה.

קלות-דעת מחרידה. הגיחוך שבהצעה אינו מרתיע את שולץ. כי מרתת שונה לגמרי.

אין לשולץ שום אשלייה לגבי הי כולת של ארצות-הברית לתרום משהו לפיתרון. כגוף המחרים את אש"ף, אין הממשלה הנוכחית של ארצות-הברית יכולה לנהל משאומתן של ממש. בשי נה של בחירות, כששולטת בארצות הברית ממשלה של נשיא שהוא, ברווז צולע", הרבר כלל אינו אפשרי.

אך שולץ רוצה להשיג משהו שונה, שאינו נוגע לא לישראל ולא לערבים: הוא רוצה לעורר את הרושם שהנשיא הוא מנהיג פעיל, שהממשלה האמריק אית מתפקדת, ושהיא משיגה הישגים. כשהעניין שולץ השבוע את תוכ ניתו למועצה ליחסי-חוזין בני-יורק, הוא לא טרח להסתיר מגמה זו. הוא דיבר על הרצון להנחיל ליורשי הממ שלה הנוכחית, שתיכנס לתפקידה בינואר 1989, ירושה של הישגים.

משמע: ברגע זה רואה רגן אך ורק לרושם שהוא ישאיר אחריו. הוא נחל כישלונות בכל המיגורים של מדיניות החוץ שלו. אחרי שמונה שנים של כהונה, סכום הצלחותיו הוא אפסי — הצלת האי גרנדה, שאיש לא ידע קודם לכן על קיומו, מרועויות קמפ-דייוויד. הוא היה רוצה לסיים במשאו, שייך אה כהישג היסטורי, כמו הסכמי קמפ דייוויד של ג'ימי קארטר. אך בניגוד לקארטר, אדם רציני בעל תחושה מוס רית עמוקה, ניגשים רגן ושולץ לעניין בקלות-דעת מחרידה.

מול כישלון-מובטח זה די גם ביצחק שמיר. הוא יטביע גם את האוניה הזאת.